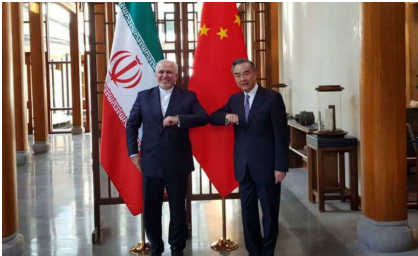
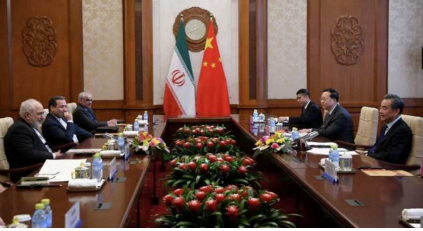

Upozornění: Během zanášení dat do tabulky jsem v některých případech pro státy využíval zkratk *iso* k efektivnější práci s textem. Objevují se zde zkratky jako IR pro Írán, KSA pro Saúdskou Arábii, UAE pro Spojené arabské emiráty aj. V některých výpovědích užívám i anglických zkratk jako BRI pro Novou hedvábnou stezku nebo A.I. pro umělou inteligenci. Ke zjednodušení zadávání pracovních dat do tabulky jsem užíval i českých zkratk jako “mzv” pro ministerstvo zahraničních věcí, BV pro Blízký východ aj. Nejužívanější zkratkou je moje vlastní zkratka “ČÍ”, značící adjektivum čínsko-íránský. Tabulka primárně sloužila jako pracovní kódovací schéma pro mě samotného. Všechny výpovědi bylo nakonec nutné s důrazem na jednotný formát přepsat do vlastní diplomové práce, což samo o sobě dalo dost práce. Proto prosím potenciálního čtenáře tabulky o shovívavost v její nesystemačnosti co do zkratk, to do nejednotnosti textu. Hodnota tabulky totiž nespočívá v její stylistice, nýbrž v zanesených informacích.

Vzhledem k povinnému formátování Studijního informačního systému Karlovy Univerzity bylo nutné tabulku rozčlenit na jednotlivé stránky, čímž ztratila na přehlednosti a estetice. Z toho důvodu bylo u některých obsáhlejších článků potřeba zmenšení fontu, což přispívá k přehlednosti na úkor systematičnosti. Ve výsledku se nejdelší články rozléhají na dvě strany, naopak ty nejkratší sdílejí jednu stranu. I v tomhle ohledu prosím čtenáře o shovívavost. Nejednotný formát není důsledkem mé lenosti, ale institucionální I.T. rigidity. Čtenářovi s přístupem na internet doporučuji původní, přehlednější formu na odkazu https://docs.google.com/document/d/18SHvC5T0yMwIhsUD_8mMRNQ4AzrOmKt7CEW2vjeut7c.

<p>pracovní očíslování článku, odkaz na článek, datum, autor, shrnutí obsahu a <u>hodnotící stanovisko</u> (HS) ve vztahu k Číně nebo Dohodě</p> <p>vyhledávání: Dohoda o spolupráci Íránu a Číny¹</p>	<p>shoda s Čínou / pozitivní vyjádření / propaganda</p>	<p>neshoda s Čínou / negativní vyjádření / kritika</p>	<p>neutrální vyjádření / prostor na další zajímavé výpovědi</p>

<p>1. Podepsání dokumentu o spolupráci s Čínou může také rozšířit naše vztahy se Západem</p> <p>březen 2021</p> <p>rozhovor s diplomatem Mohsanem Rúhím Sefatem,² zkušeným iránským diplomatem</p> <p>Shrnutí: Podle rozhovoru je Dohoda pro Írán velmi přínosná, zlepšuje vyjednávací pozici Íránu se západem a zvyšuje šanci na obnovení JCPOA. Na druhou stranu k podpisu mělo dojít mnohem dříve, Írán ve spolupráci s Čínou zaostává za svými konkurenty.</p> <p>HS: 2) neutrální</p>	<p>Bohužel někteří kritici tohoto dokumentu naznačují, že pokud dokument o 25leté strategické spolupráci mezi Teheránem a Pekingem vstoupí v platnost, stane se Írán kolonií Číny, i když to vůbec není pravda.</p> <p>Pokud Íránská islámská republika tento dokument schválí a provede, jistě vstoupí na světovou scénu vážněji.</p> <p>Díky Dohodě budou EU a USA mít větší motivaci ke spolupráci s Íránem, aby zabránily iránsko-čínské spolupráci</p> <p>Čína usiluje o znovuzavedení JCPOA, aby mohla být Dohoda uplatňována v praxi.</p>	<p>Dohoda měla být podepsána dříve.</p> <p>Írán ve spolupráci s Čínou zaostává za jinými zeměmi.</p> <p>V posledních letech se váha a postavení Číny v globálních vztazích natolik zvýšily, že mnoho zemí světa definovalo své strategické vztahy s Čínou mnohem vážněji a mnohem dříve než Írán.</p>	
---	--	---	--

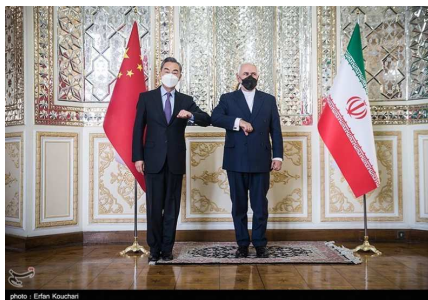
<p>2. Podpis dokumentu o spolupráci mezi Íránem a Čínou je bodem obratu v oživení směřování na východ</p> <p>březen 2021</p> <p>rozhovor s Vahídem Džalálzadem³ - íránským poslancem</p> <p>Shrnutí: Poslanec Džalálzád propaguje Čínu, její síly, její loajální spolupráce s Íránem od Islámské revoluce dodnes. Důraz na to, že Írán dnes potřebuje Čínu více než kdy dřív.</p> <p>HS: 1) pozitivní (čistá propaganda)</p>	<p>Po vítězství íránské islámské revoluce byla Čína jednou z mála zemí, které udržovaly vztahy s Íránskou islámskou republikou.</p> <p>Zejména pak během irácko-íránské války, kdy zbytek světa stál za Irákem.</p> <p>V souvislosti s Bidenovou politikou Čína potřebuje Írán víc, než kdy dřív.</p> <p>Dohoda byla veřejností kritizována kvůli příchodu čínských vojenských sil, výstavbě vojenských základen pro Číňany a dalším podobným problémům, které však vláda důrazně odmítla.</p> <p>Čína se v současnosti stala jednou z nejvýznamnějších hospodářských, politických, obchodních a průmyslových mocností na světě.</p>		
---	--	--	--

<p>3. Dokument o spolupráci mezi Íránem a Čínou: podstaty politiky "směřování na východ"</p> <p>březen 2021</p> <p>uvedený zdroj: <i>ISNA</i></p> <p>Shrnutí: Anonymní autor vyzdvihuje význam dosud neimplementované Dohody pro IR ekonomiku, pozici Íránu ve světové diplomacii a posiluje jeho strategický význam. Čína je zde vykreslena jako vyspělá ekonomická velmoc a je podtržena bezpečnostní hrozba Dohody pro USA a IL.</p> <p>HS: 1) pozitivní (čistá propaganda)</p>	<p>Přestože Dohoda dosud nebyla dokončena a implementována, podle expertů může znamenat mnoho výhod v různých oblastech, zejména ekonomice, vzhledem k pozici Íránu a možnostem Číny.</p> <p>Pompeo se vyjádřil, že čínský vstup do Íránu bude představovat bezpečnostní hrozbu pro Blízký východ, KSA, UAE, právě proto je Dohoda zásadní pro Írán a jeho pozici v regionu - protože znejistila USA.</p> <p>Mnoho expertů věří, že Dohoda zvětšuje roli Íránu jakožto mezinárodního aktéra.</p> <p>Čína je jednou z nesporných velmocí následujícího desetiletí. Tohle je pro nás historická příležitost těžit ze strategické spolupráce s touto zemí.</p> <p>Írán je vynikající spojenec díky své strategické a geopolitické pozici a bohatým energetickým zdrojům, zatímco Čína má v této oblasti rozvinutou expertízu, takže spolupráce je silně žádoucí pro obě strany.</p> <p>Starosti Mossadu, amerického ministra zahraničí a Evropanů jsou důkazem důležitosti tohoto dokumentu.</p>	<p>Dohoda je navzdory veškerému pozdvižení, které vyvolala doma a v zahraničí, stále ve fázi návrhu.</p>	
--	---	--	--

4. [strategická Dohoda mezi Íránem a Čínou - Výsledek Trumpovy protiíránské politiky](#)

březen 2021

Ehsán Kázemí,⁴ Odborný asistent politologie, Shahid Chamran University of Ahvaz

HS: 4) zanedbatelné

Politika “směřování na východ” vznikla během prezidentství Ahmadínežáda. Rouháního vláda podepsala JCPOA a tento koncept se stal marginálním. Až s Trumpovým odstoupením od JCPOA se opět začala politika pohledu na východ praktikovat, takže Trumpova protiíránská politika je příčinou podpisu Čí Dohody.

5. [Dohoda na 25 let mezi Íránem a Čínou je důležitým kouskem skládačky mocenské hry Pekingu proti Washingtonu](#)

březen 2021

rozhovor s Núzerem Šaff'ím,⁵
analytikem mezinárodních vztahů

Shrnutí: Írán je nucen spolupracovat s Čínou kvůli sankcím, což ho zbavuje vyjednávacích trumfů. Čína chce z Dohody vytěžit maximum a co nejvíc zvýšit závislost Íránu a Číně. Írán by měl usilovat o balanc mezi západem a východem. Změna amerického prezidenta má velký vliv na dění mezi Čínou a Íránem, pro obě země plní Dohoda vyjednávací páku na USA.

HS: 3) negativní

Za účelem vyhnout se nátlaku sankcí je Teherán nucen udržovat komerční vztah s Pekingem. To bohužel zbavuje Írán trumfů, aby mohl nastavit optimální vztah s Čínou. V tomto kontextu Čína vytěží ze situace maximum. Tudíž se snaží navázat takový vztah s Íránem, aby snížila jeho závislost na obnovení JCPOA a normalizaci vztahů s USA.

Za tímto účelem Čína usiluje o finální schválení a implementaci Dohody, aby se zvýšila IR závislost na Číně ve všech ohledech a aby tudíž opadla potřeba Íránu k obnovení JCPOA a vztahů s USA.

Írán by měl za všech okolností usilovat o balanc ve vztazích s USA, Čínou a Ruskem.

Politika "jednoty", "izolace" a "neutrality" nemůže Íránu zajistit jeho zájmy ve světové aréně. Je to dané primárně jeho geografickým umístěním. Jednoznačný obrat na západ, nebo na východ, zbavuje Írán jeho privilegií v nastavení vztahů s druhou stranou. Kdyby měl Írán svůj balanc mezi Z a V, zároveň by se nám tím otevřely dveře k rozhodování a vyjednávacím prostředkům ve velké geopolitické hře.

Změna prezidenta v USA bude mít vliv jednak na vztahy USA-Čína, USA-Írán a ve finále i Írán-Čína.

Čína usiluje o zesílení svých vztahů s Teheránem v co největší míře, aby zvýšila svůj regionální vliv proti USA. K tomu má pomoci i Dohoda.

<p>6. Írán a Čína spolupracují v boji proti koronaviru</p> <p>březen 2021</p> <p>Kiánúš Džahánpúr,⁶ mluvčí ministerstva zdravotnictví</p> <p>HS: 4) zanedbatelné (čistě informativní krátký článek)</p>	<p>Podle Dohody Írán a Čína budou spolupracovat v různých oblastech souvisejících se zdravotnictvím a lékařským vzděláváním, včetně boje proti koronaviru.</p>		
<p>7. Co neobsahuje Dohoda o strategické spolupráci?</p> <p>březen 2021</p> <p>citovaný zdroj: <i>ISNA</i></p> <p>HS: 4) zanedbatelné</p>	<p>Byl zveřejněn text návrhu týkajícího se Dohody a bylo zdůrazněno, že v komplexním dokumentu 25leté spolupráce mezi Íránem a Čínou nebyla přiřazena správa nebo vykořisťování jakéhokoli regionu nebo oblasti.</p>		<p>Chronologický výčet událostí od prvního návrhu Dohody r. 2016 až do jejího podepsání r. 2021.</p>

8. [Írán má větší diplomatický sklon k Západu než k Východu](#)

březen 2021

rozhovor s Mohsenem Džalílúndem,⁷ VŠ pedagog a analytik mezinárodních vztahů

Shrnutí: Čína je vlastně pacifistická - v jejím zájmu je mír, který zajišťuje prosperitu. Dohoda nemá kolonialistický charakter. Je však třeba mít se na pozoru, aby Čína nevyužila současné ostrakizace Íránu. Írán by měl spíše usilovat o vztahy se západem, které jsou pro moderní Írán tradiční. Dohoda s Íránem je jen jednou z mnoha, které Čína uzavírá všude po světě. Írán i Čína využívají dohodu jako politickou páku proti USA.

HS: 3) negativní (tady je to dost diskutabilní, možná spíš neutrální)

Podle Číny se blahobyt a bezpečí doplňují - Blahobyt bez bezpečí a bezpečí bez blahobytu nemohou být pro Čínu ideální.

Dohoda není novým Turkmenčájským nebo Golestánským paktem.

Írán Dohodu využívá jako páku proti USA.

Podobné dohody uzavřel s Ruskem a Indií, aniž by se stal kolonií jedním z nich. Írán v průběhu své historie dokázal, že není kolonizovatelný.

Veškerá íránská mezinárodní politika je nyní postavena na konfrontaci s USA a je třeba dávat pozor, aby Čína této jednostrannosti nezneužila. Írán by neměl všechno vsadit na Dohodu, ale měl by mít k dispozici i nějaké vyjednávací páky na Čínu.

Ostatní země BV rozvíjí své vztahy jednak s Čínou, jednak s USA. Írán v tuto chvíli vsadil všechno na spolupráci s Čínou, čímž se dostal do nevýhodné závislé pozice.

Politika "směřování na východ" nemůže v íránské politické a diplomatické kultuře fungovat. V první řadě historie jasně ukázala, že Írán více inklinuje k západu než k východu.

Kromě toho kulturně a ideologicky neexistuje žádné spojení mezi komunistickou Čínou a náboženským Íránem.

Tak jako USA uplatňuje svůj vliv na Jižní Koreu, Japonsko, Taiwan a další regiony strategicky rozmístěné okolo Číny, Peking také rozšiřuje svoji sféru vlivu od Afriky po Jižní Ameriku, Oceánii, Evropu a zejména Blízký východ. Součástí této strategie je i strategická spolupráce s Íránem.

Čína usiluje o to být světovou ekonomickou jedničkou, v tom jí pomáhají strategické dohody, mj. i Dohoda s Íránem.

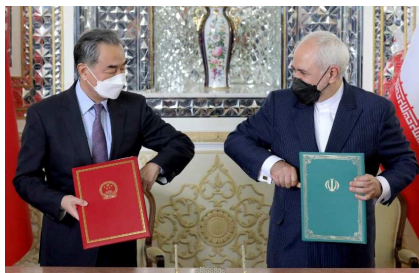
USA se sice staly energeticky nezávislými na Blízkém východě, avšak BV je pro ně stále velmi důležitý z geostrategického a geopolitického hlediska, aby mohly dodávat energii čínským rivalům v západní Asii.

Írán i Čína využívají dohodu jako politickou páku proti USA.

9. [Dohoda na 25 let není ani velkým diplomatickým vítězstvím, ani Turkmenčajem](#)

březen 2021

Džalál Mírzáj,⁸ Člen Islámské rady, člen energetické komise a šéf politického výboru

Shrnutí: Dohoda nemá kolonialistický charakter, Čína uzavírá podobné Dohody s řadou partnerů v regionu i v Evropě. Čína vždy usilovala o deeskalaci vztahů mezi Íránem a západem. Propagace Dohody v IR politických kruzích je však často jen politickým kalkulem. V Číně je zablokováno íránských 20 mld. USD a Peking neusiluje o jeho uvolnění. Čína odmítá investice do IR petrochemického průmyslu, vše závisí na uvolnění sankcí USA. Dohoda není ani velkým diplomatickým vítězstvím, ani prohrou, ačkoli společenský názor na ni se rozděluje právě na tyto dva extrémy. Pro Čínu má Dohoda spíše ekonomický význam, než politický.

HS: 2) neutrální

Čína vede mj. v Evropě mnoho projektů zahraničních služby, konstrukce a technologie, takže podpis Dohody neznamena nutně začátek čínské kolonizace Íránu.

Navíc Írán není kolonizovatelnou zemí. Írán se dodnes nikdy nestal závislým na žádné zemi v průběhu historie navzdory mnohým zásahům cizích mocností do IR záležitostí.

Čína uzavírá podobné smlouvy v rámci BRI a dalších projektů s řadou arabských zemí. Kritici Dohody by měli brát ohledy i na to. Proč by arabské země měly těžit ze spolupráce s Čínou a Írán v tomhle ohledu zaostávat?

Doposud se mezi Íránem a Amerikou odehrály stovky konfliktů, ale Peking vždy volil možnost deeskalace s realistickou diplomacií založenou na moudrosti a politické inteligenci.

Kritici dokumentu vnímají Čínu podle její izolacionistické politiky v 60. a 70. letech, ale přitom Čína od 90. let udržuje rozsáhlé, strategické a dlouhodobé vztahy po celém světě.

Na druhou stranu, velká většina reakcí a stanovisek vnitrostátních podporovatelů a obhájců Dohody, zejména mezi IR státníky, jsou čistě politickou a diplomatickou fasádou, aniž by braly v potaz samotný obsah Dohody.

Tito politici staví na mediální protiamerické haně v kontextu nadcházejících prezidentských voleb v červnu 2021, aby na íránskou i zahraniční veřejnost udělali co největší dojem, že americká politika maximálního nátlaku vůči Íránu selhala. Podle jejich narativu Írán podepsáním Dohody v podstatě skončil americkou politickou a ekonomickou dominanci.

Čína k Dohodě přistoupila jen díky novému geopolitickému nastavení, které přišlo s Bidenovou administrativou.

Kvůli maximálnímu nátlaku USA je v čínských bankách zablokováno více než 20 mld. USD íránského kapitálu a Peking vynaložil minimální úsilí k jeho uvolnění, neboť k tomu by potřeboval zelenou z Washingtonu.

Čínské společnosti kvůli sankcím odmítly s Íránem spolupracovat na 11. fázi projektu South Pars a na vývoji ropného pole v Ázádegánu.

Vše závisí na uvolnění amerických sankcí. Čínský ministr zahraničí otevřeně vybídl Írán k tomu, aby využil Bidenovu inauguraci k obnovení JCPOA. Pokud totiž bude sankční situace pokračovat, je evidentní, že Peking nebude moci Dohodu implementovat.

Dohoda není ani velkým diplomatickým vítězstvím, ani Turkmenčajem, protože Dohoda dala Číně potenciální příležitost, ale aby vešla v platnost, Čína musí brát ohledy na postoj USA.

Pokud se současná IR-US krize zmírní, Čína bude moci začít s implementací Dohody, ale pokud bude napětí pokračovat, Čína sneodhodlá udělat zásadní kroky ve stínu sankcí.

IR společnost je rozdělena na dva extrémy - podporovatele Dohody a odpůrce Dohody, pravda je ale někdy mezi.

Čínská média Dohodu portrétní úplně jinak, než íránská. Pro Čínu je Dohoda v první řadě ekonomickou Dohodou, nikoli politickou jako pro Teherán.

<p>10. Amerika: co se týká íránského jaderného programu, máme společné zájmy s Čínou</p> <p>duben 2021</p> <p>citace/parafráze Neda Price, mluvčího amerického mzv</p> <p>HS: 4) zanedbatelné (jde převážně o citaci mzv USA a nikoli o nějaké hodnocení Číny/Dohody ze strany Íránu)</p>		<p>USA mzv: Čína chce taky zamezit IR vývoji jaderných zbraní, protože by to mělo destabilizující vliv na region, což je proti čínskému zájmu.</p>	<p>Mluvčí US mzv vydal prohlášení, ve kterém se vyjádřil proti Dohodě a dodal, že USA a Čína mají společný zájem, co se týká IR jaderného programu.</p> <p>USA mzv: jsme stále připraveni ke smysluplnému dialogu s Íránem ohledně obnovení JCPOA a jejích podmínek.</p>
<p>11. Amerika: Spolupracovali jsme s Čínou na íránském jaderném problému</p> <p>duben 2021</p> <p>citovaný zdroj: <i>ISNA</i></p> <p>HS: 4) zanedbatelné (jde převážně o citaci mzv USA a nikoli o nějaké hodnocení Číny/Dohody ze strany Íránu)</p>	<p>Citace ze zveřejněného nástinu Dohody: Dohoda byla vytvořena za účelem propagace vztahů, je pro obě strany výhodou, je založena na vzájemném respektu.</p>	<p>USA mzv: Čína spolupracovala na omezení íránského jaderného programu.</p> <p>USA mzv: Čína chce taky zamezit IR vývoji jaderných zbraní, protože by to mělo destabilizující vliv na region, což je proti Č zájmu.</p>	

<p>12. Dohoda mezi Íránem a Čínou na 25 let z různých úhlů pohledu</p> <p>duben 2021</p> <p>citovaný zdroj: <i>IRNA</i></p> <p>Shrnutí: Článek důrazně vyzdvihuje čínskou ekonomickou sílu a její prim ve světové ekonomice v roce 2025. Írán je pro Čínu velmi geostrategicky důležitý a obrovské čínské investice do Íránu jsou selháním americké politiky maximálního nátlaku. Pro Íránce, kteří mají historickou povědomí o koncesích VB a Ruska, se však nabízí úvaha, jestli Čína nezneužívá slabé pozice Íránu v mezinárodní komunitě k jeho vykořisťování. Je potřeba se zamyslet nad tím, jakou motivaci má Čína k podpisu dohody.</p> <p>HS: 1) pozitivní (tady je to dost diskutabilní, možná spíš neutrální))</p>	<p>Při analýze čínských motivací k podpisu dohody je třeba mít na paměti, že Čína je podle ekonomů ohniskem světové ekonomiky a tudíž sankce proti ní jsou zároveň sankcemi proti globální ekonomice. Oslabení čínské ekonomiky rovná se oslabení světové ekonomiky.</p> <p>Zkušenost se 4letou obchodní válkou mezi Čínou a Donaldem Trumpem ukázala, že navzdory mnoha Trumpovým snahám se nepodařilo zkrotit čínskou ekonomiku a snížit její ekonomickou pozici. Dnes například čínská firma <i>Huawei</i> přebrala přes 20% světového obchodu s mobily a další elektronikou.</p> <p>Čínská ekonomika podle nejnovějších předpovědí předstihne americkou v r. 2025. Čína už není tichou silou minulosti a chce mít vlastní podíl ve světové ekonomice.</p> <p>Čínský rozvoj mezinárodní spolupráce není omezený na Írán. Čína například rozsáhle investuje do severní Afriky do výstavby cest, infrastruktury, železnic a petrochemického průmyslu. To je důkazem sebedůvěry, samostatnosti a nezávislosti Číny, která sleduje vlastní geopolitické zájmy.</p> <p>Írán má v čínské velké strategii své speciální místo vzhledem ke své geostrategické pozici, velkému spotřebitelskému trhu, obrovským</p>	<p>Podpis Dohody vyvolal řadu úvah mezi IR veřejností i politiky. Jednou z nich je, jestli Čína zneužívá mezinárodní pozice sankcionovaného Íránu k tomu, aby vytěžila co nejvíce z íránských podzemních zdrojů a zařízení.</p> <p>Írán má zároveň historickou zkušenost s ropnými koncesemi s Velkou Británií a Ruskem, které nevedly k prosperitě Íránu, nýbrž k jeho vykořisťování. Z tohoto důvodu je íránská mentalita podvědomě nastavená proti Dohodě. Proto Je Dohoda spojená s toliko pochybami, pesimismem a konspiracemi.</p>	<p>Je třeba se zamyslet nad tím, jakou motivaci měla Čína k podpisu Dohody. Je třeba brát v potaz, že první návrh dohody přišel od Si Ťin-Pchinga v r. 2014, kdy fungovalo JCPOA. Tehdy do Íránu investoval západ a Čína nechtěla zaostávat.</p>
---	---	--	--

	<p>energetickým zásobám a směru mezinárodní politiky.</p> <p><i>New York Times</i> nedávno použilo frázi “výzva pro Ameriku” ve své analýze Dohody. Podle této analýzy je obrovská čínská investice do íránské ekonomiky selháním Trumpovy politiky maximálního nátlaku, která měla Írán omezit.</p> <p>Z tohoto úhlu pohledu je pochopitelná čínská motivace investovat do Íránu. Čína chce demonstrovat svoji politickou a ekonomickou suverenitu tím, že má blízko k Íránu.</p>		
<p>13. Záměr některých Evropanů podepsat s Íránem dohodu o spolupráci</p> <p>duben 2021</p> <p>Hosein Amírabdáláhán,⁹ respektive anonymní autor jej cituje na základě jeho prohlášení</p> <p>Shrnutí: Evropané chtějí s Íránem podepsat obdobnou dohodu, jakou má Írán s Čínou. Čína a Írán mají mnoho společného geograficky a historicky. Kritika Dohody ze strany západu je pokrytecká, Dohoda je oboustranně výhodná a nejsou v ní žádné stopy kolonialismu. Čína pomáhá Íránu se zvládnutím sankcí jako mediátor, součástí Dohody je prosazování</p>	<p>Amírabdáláhán (tehdy ještě generální ředitel výboru pro mezinárodní vztahy Madžlisu) se nechal slyšet, že některé evropské země chtějí s Íránem podepsat podobnou dohodu o spolupráci, jako má Írán s Čínou. Íránskému mzv bylo od nejmenovaných evropských velvyslanců sděleno, že pokud Írán představí návrh takové dohody, budou ochotné si ho projít a pokud bude naplňovat národní a společné zájmy, jsou připraveny ho podepsat.</p> <p>Čína a Írán jsou na stejném kontinentu. Čína je stejně jako Írán historickou a civilizovanou zemí a nyní má důležité slovo v oblastech ekonomie, technologií, vzdušného a kosmického prostoru a mnoha dalších.</p> <p>Pokud mají USA problém s Dohodou, proč</p>		

<p>multilateralismu.</p> <p>HS: 1) pozitivní</p>	<p>mají samy s Čínou obchodní výměnu přes 60 mld. USD. Mimochodem všechny země EU podepsaly s Čínou obsáhlé investiční dohody a více než 100 zemí podepsalo dlouhodobé dohody s Čínou - proč ty nejsou cílem americké kritiky?</p> <p>Dohoda je oboustranně výhodná a nejsou v ní žádné stopy kolonialismu.</p> <p>Vzhledem k západním protiiránským sankcím je důležité, že Čína funguje jako mediátor.</p> <p>Součástí Dohody je důraz na spolupráci v mezinárodní politice a prosazování multilateralismu.</p>		
<p>14. Opravdu jednání postoupila do nové fáze?</p> <p>duben 2021</p> <p>Prestú Bahrámí Rád,¹⁰ novinářka</p> <p>Shrnutí: Dohoda by mohla</p>	<p>Dohoda o spolupráci a jednání o obnově JCPOA přišly ve stejný okamžik. Dohoda by mohla dobře posloužit jako vyjednávací páka k obnovení JCPOA.</p> <p>Jeden z největších mezinárodně-politických problémů USA je Čína a její bezbřehý ekonomický růst.</p>		

posloužit jako vyjednávací páka k
obnovení JCPOA. Čína a její
ekonomický růst je obrovským
problémem pro USA.

HS: 1) pozitivní

15. [Írán a Čína: Nutnosti a realie vzájemné spolupráce v nových globálních konfrontacích](#)

duben 2021

Dr. Abdulrezá Álamí,¹¹ výzkumník Islámské univerzity v Malajsii – ředitel studijního centra ASIA WEST-EAS

Shrnutí: Čína jako jediná velmoc dlouhodobě podporuje IR zájmy. Čína podporuje teritoriální integritu států, nezasahování do vnitřních záležitostí, usiluje o mír, dosud obchodovala s Íránem navzdory amer. sankcím a má s Íránem blízce spjaté zájmy. Navzdory tomu za poslední roky ČÍ strategická spolupráce klesla, Čína bude vždy upřednostňovat vztahy s USA před Íránem, během IQ-IR války prodala trojnásobek zbraní Íráku a ČÍ ekonomická spolupráce má své limity. Je třeba najít vyvážený pohled na Dohodu. Čína je velmi pragmatická, nikoli íránským přítelem, či nepřítelem. Írán by se měl zaměřit na ekonomickou složku Dohody a přizpůsobit se vlastnostem čínského trhu.

HS: 2) neutrální

Přestože Írán za poslední dekady nebyl schopen povznést svoji spolupráci s Čínou na strategickou úroveň, Čína v mnohých případech svými rozhodnutími a politikou podporovala íránské zájmy.

Během 42leté existence I.R.I. Írán nikdy neměl silné vztahy se žádnou mezinárodní velmocí vyjma Číny.

Čína ve své politice podporuje teritoriální integritu států, nezasahování do vnitrostátních záležitostí, sleduje mírumilovné soužití ve světové komunitě.

Čína nebrala příliš vážně americké sankce a pokračovala v politické, vojenské a obchodní spolupráci s Íránem.

Čína samozřejmě sleduje v první řadě své vlastní zájmy, ty se ale v průběhu dějin ukázaly jako blízce spjaté s íránskými zájmy.

Země nemají stálé přátele a nepřátele. Země mají stálé zájmy. Ve vztahu k Číně proto můžeme poukázat na oblasti společných zájmů, protichůdných zájmů, paralelních zájmů a dokonce překrývajících se zájmů. Je-li tomu tak, pak vztah s Čínou jako regionální mocností, která se snaží dát své moci globální rozměr, může být pro nás velmi důležitý.

soudobá čínská pragmatická politika je založená na maximálním výděлку a obchodu, proto podporuje Írán v JCPOA.

Navzdory 100% rozvoji ČÍ ekonomických vztahů během několika posledních let, strategická spolupráce klesla.

Je třeba mít na paměti, že pokud by se Čína musela rozhodnout mezi spoluprací s Íránem a velkými mezinárodními mocnostmi, Čína si vybere velmocí, než aby obětovala svůj profit z obchodu s nimi.

Je faktem, že Čína během osmileté války vyvážela zbraně do Íránu, ale třikrát tolik prodala nepřátelskému Íráku.

Někteří odborníci se domnívají, že rysy íránského a čínského trhu se v zásadě nedoplňují a že strop hospodářské spolupráce mezi Íránem a Čínou je prý omezený.

Írán se dosud v první řadě soustředil na politickou spolupráci s Čínou, ale měl by se víc zaměřit na ekonomickou.

Hlavním důvodem ČÍ ekonomické stagnace je í nezralost Č obrovského trhu. Přestože si íránská společnost rozumí se současnými technologiemi, nevyužívá ve svých obchodních zájmech toho, že Čína usiluje o minimalizaci technologické zaostalosti Číny za západními technologiemi.

V Íránu převažuje černobílý náhled na věc - buď velmi pozitivní nebo velmi negativní pohled na spolupráci s Čínou, je však třeba najít vyvážený.

Čína vždy podporovala íránský postoj v jaderné otázce, ale zároveň odmítala každou rezoluci.

Čína byla proti Trumpově odřeknutí JCPOA, ale v praxi spolupracovala s Washingtonskými sankcemi vůči Íránu.

16. [Využití čínské kapacity ve všem. co Západ Íránu neposkytl](#)

duben 2021

Dr. Sejjed Nevíd Nasírpúr Asgújí,¹²
odborný asistent strategického
managementu a mezinárodního
obchodu, De Montfort University

Shrnutí: Čína hraje prim ve světové ekonomice, je největším importérem do Íránu a může sehrát důležitou roli v růstu íránské ekonomiky, vědy a bezpečnosti. SCO konkuruje západním organizacím, nákup IR ropy v yuanech oslabí dolar. ČÍ spolupráce má zároveň historickou tradici Hedvábné stezky. To má svou relevanci i dnes, protože Írán má důležitou geografickou pozici pro BRI, což vylepší mezinárodní pozici Íránu v ekonomii, průmyslu, vědě atd.

HS: 1) pozitivní (čistá propaganda)

Čína je největším importérem do Íránu za tento měsíc, je jednou z největších ekonomik světa a může mít důležitou a privilegovanou roli v růstu íránské ekonomiky, obchodu, vědě, politice a bezpečnosti.

Podle Guardianu bude Čína už v roce 2028 největší ekonomikou světa, a například v paritě kupní síly nebo výsledku hospodaření již dnes předčí USA.

Šanghajska organizace pro spolupráci, jejíž členové zahrnují téměř 50% světové populace, má potenciál konkurovat svým západním rivalům.

Čína a Írán se dohodly, že k nákup íránské ropy bude probíhat v yuanech, což oslabí americký dolar.

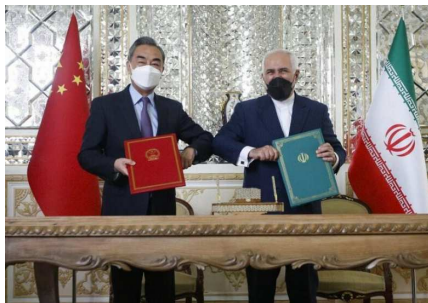
Írán je důležitou součástí BRI. Obchod mezi Íránem a Čínou sahá do minulých staletí a byl zmiňován již Marcem Polem. Čínský obchod přes Írán s dalšími zeměmi v regionu dodá Íránu barvitější roli ve oblasti mezinárodního obchodu.

ČÍ Dohoda je součástí většího rámce pod záštitou Šanghajske organizace a BRI. Jde o důležité strategické projekty, které mohou vylepšit mezinárodní pozici Íránu v ekonomii, průmyslu, vědě, politice, vojenství a bezpečnosti.

17. [Nerealistický dvojí pohled na 25letou dohodu mezi Íránem a Čínou](#)

duben 2021

Mahsan Kešvarián Ázád¹³, PhD
mezinárodních vztahů z univerzity
Chuárazmí¹⁴

Shrnutí: Čína je hlavním obchodním partnerem Íránu a podpis Dohody je klíčový v dalším vývoji těchto vztahů. Dohoda samotná nemůže mít negativní důsledky pro íránskou ekonomii a bezpečnost, to bude záležet na konkrétních smlouvách. Mít z Dohody prospěch není jednoduchým úkolem. Společnost se v jejím vnímání rozděluje na dva extrémy, je však třeba se extrémům vyvarovat a vnímat ji s kritickým nadhledem - Čína má podobné dohody s mnohými dalšími zeměmi včetně íránských rivalů. Dohoda navíc není koalici, není ani nijak jinak právně závazná pro žádnou stranu.

HS: 2) neutrální

Čína je s 30% íránského zahraničního obchodu hlavním obchodním partnerem Íránu, proto je třeba s ní dlouhodobě strategicky spolupracovat. Podepsaná Dohoda v tomto ohledu může poskytnout základ.

Vykořisťování íránské půdy Čínou a podobné interpretace Dohody se nezakládají na realitě a logice Dohody.

Dohoda samotná nemůže mít negativní důsledky pro íránskou ekonomii a bezpečnost. Ty budou záležet na konkrétních budoucích smlouvách.

Dokud nebudou podepsány konkrétní smlouvy s čísly a částkami, Dohoda nemůže být lékem pro budoucnost íránské ekonomiky, jak tvrdí její podporovatelé.

Mít z Dohody prospěch není jednoduchým úkolem.

Čína má podobné dohody o strategické spolupráci se 103 dalšími zeměmi.

Čína má podobné Dohody s mnohými státy po celém světě, včetně Izraele, Saúdské Arábie a dalších íránských rivalů. Dohoda není koalici ani aliancí a proto není nijak právně závazná pro žádnou ze stran.

Dohoda vyvolala bipolární odezvy ve společnosti: Buď byla opěvována jako "anděl zachraňující íránskou ekonomiku", nebo naopak jako kolonialistické rabování íránské ekonomiky. Je však potřeba se vyvarovat těmto extrémům a vnímat ji kriticky.

<p>18. Ghálíbáfova reakce na podpis dokumentu o spolupráci mezi Íránem a Čínou</p> <p>duben 2021</p> <p>vyjádření mluvčího madžlisu Mohameda Bághera Ghálíbáfa¹⁵</p> <p>Shrnutí: Dohoda je důležitým varováním pro USA a madžlis její podpis podporuje, přestože k němu mělo dojít dříve.</p> <p>HS: 1) pozitivní</p>	<p>Dohoda je důležitým varováním pro Ameriku, aby pochopila, že mezinárodní vztahy se rychle mění v neprospěch Ameriky.</p> <p>parlament podporuje podepsání Dohody.</p>	<p>Tento dokument mohl být podepsán dříve.</p>	
--	--	--	--

19. [Írán je jedinou zemí, která podepsala kontroverzní dokument](#)

duben 2021

Saíd Alí Músaví Chalchálí,¹⁶
Novinář, překladatel a redaktor
irdiplomacy

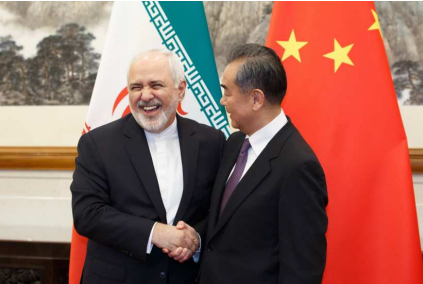
Shrnutí: Podpis Dohody stvrzuje Čí partnerství i v případě, že by došlo k obnovení JCPOA. Podpis může oživit jednání Íránu s dalšími zeměmi, která již léta stagnují. Negativní kritika tohoto dokumentu je nespravedlivá, vzdálená realitě a většinou pramení z nenávisti.

HS: 1) pozitivní

Podpisem Dohody chce Írán čínské straně sdělit, že i v případě obnovení JCPOA Írán na Čínu nezapomene a považuje ji za svého prvního partnera.

Podpis dokumentu o spolupráci s Čínou může oživit jednání Íránu s dalšími zeměmi, která již léta stagnují.

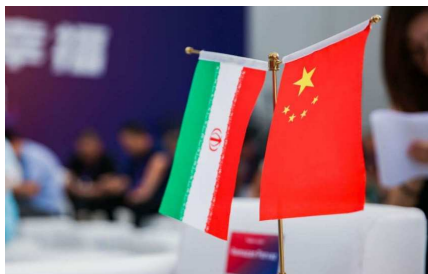
Mnohé kritické výroky o Dohodě jsou nejen vzdálené realitě, ale také nespravedlivé a většinou pramení z nenávisti.

<p>20. 5 důležitých bodů v revizi dokumentu o 25leté spolupráci mezi Íránem a Čínou</p> <p>duben 2021</p> <p>Mehdí Mahdavi,¹⁷ politolog</p> <p>Shrnutí: Dohoda není kolonialistická a neznamená izolaci Íránu od ostatních partnerů. Dohoda zahrnuje nové příležitosti a výhody pro Írán. Čína bude v budoucnosti největší světovou ekonomikou. Írán by však neměl spolupracovat pouze s Čínou, ale i s dalšími státy.</p> <p>HS: 1) Pozitivní</p>	<p>Strategická dohoda s Čínou neznamená opustit ostatní hospodářské partnery a stát se kolonií Číny.</p> <p>My i Číňané se podpisem tohoto dokumentu snažíme zajistit své zájmy. Pokud tedy tento dokument přináší příležitosti a výhody pro Číňany, musí zahrnovat také příležitosti a výhody pro Írán.</p> <p>Podle některých předpovědí zveřejněných na internetových stránkách společnosti PwC se Čína stane v roce 2050 největší světovou ekonomikou.</p>		<p>Vsadit všechno pouze na spolupráci s Čínou by bylo stejně špatné, jako vůbec s ní nespolupracovat.</p>
---	--	--	---

21. [Postoj iránských akademických elit ke komplexnímu dokumentu o spolupráci mezi Íránem a Čínou + tabulka](#)

duben 2021

průzkum Ústavu současných mezinárodních studií a výzkumu v Teheránu Abrár¹⁸

Shrnutí: Většina IR akademických elit je toho názorů, že Dohoda je pro současný Írán nezbytná.

HS: 1) pozitivní

Podle tohoto průzkumu, kterého se zúčastnilo na 200 vysokoškolských kantorů a akademiků z celé země, se přibližně 70% akademických elit v Íránu domnívá, že podpis Dohody je pro současný Írán nezbytný.

22. [Dokument o spolupráci mezi Íránem a Čínou, hnacím motorem revitalizace JCPOA](#)

duben 2021

rozhovor se Saídem Džalálem Sádátíánem¹⁹ - íránským poslancem a bývalým diplomatem

Shrnutí: Podpis Dohody, která je bezpečnostním trnem v oku USA a Evropě, je hnací silou k jednáním o obnovení JCPOA. Vzhledem k protiíránským sankcím v tuto chvíli nelze příliš doufat v budoucnost Dohody.

HS: 2) neutrální

Hnací silou nedávných snah členů JCPOA, soustředěných kolem Německa, Francie a Anglie, a kromě toho i Spojených států, o návrat Spojených států k jaderné dohodě, je jistě postup Teheránu a Pekingů při podpisu Dohody.

všechna tato hnutí a snahy Evropy a Ameriky o přežití jaderné dohody vyvrcholily hned po podpisu dokumentu o spolupráci mezi Íránem a Čínou.

S Dohodou souvisí bezpečnostní obavy USA a Evropanů.

V současné situaci sankcí čelí Čína i Írán mnoha překážkám při provádění ustanovení tohoto dokumentu. Proto nelze doufat v budoucnost Dohody. Dokud budou platit sankce a politika maximálního nátlaku na Írán, nemůže Čína učinit důležitý a zásadní krok k realizaci ustanovení Dohody.

<p>23. Využijme příležitosti ke spolupráci s Čínou</p> <p>duben 2021</p> <p>Ímán Samadínjá,²⁰ výzkumný pracovník oddělení studií ekonomické diplomacie Univerzity Emáma Sádegha</p> <p>Shrnutí: Čína je důležitým partnerem pro Írán, protože jde o technologicky vyvinutou ekonomickou velmoc, která v blízké budoucnosti předčí USA v mnoha směrech.</p> <p>HS: 1) pozitivní (čistá propaganda)</p>	<p>Čína je pro Írán zásadní z hlediska technologického vývoje, a to v oblastech páté generace telekomunikačních technologií, komunikační infrastruktury, umělé inteligence a nejdůležitější je výstavba chytrých měst na pobřeží Makránu.</p> <p>Čína jako ekonomická velmoc, která konkuruje západu ve všech oblastech ekonomického vývoje, je jednou z nejlepších voleb pro Írán.</p> <p>Čínské HDP přesahuje 14 bilionu USD a roste rychlostí 6% ročně, konkuruje USA, investuje stovky miliard do ostatních zemí.</p> <p>Čína dosahuje jednoho vrcholu za druhým v oblasti A.I., produkčních technologií a marketingu. Čína má řadu velkých společností, které by v následujících 5 letech měly přesáhnout hodnotu amerických konglomerátů.</p> <p>Čína je jedničkou světa na poli A.I.</p>		
--	---	--	--

24. [Pokusme se maximálně využít dokument o spolupráci mezi Íránem a Čínou](#)

květen 2021

Mustafí Šáhí,²¹ autor kromě jména není blíže specifikovaný

Shrnutí: Dohoda je pro Írán jedinečnou příležitostí, protože v ní Čína nabízí know-how v mnoha oblastech. Optimální implementace Dohody může Íránu přinést průmyslový skok a prosperitu. Írán však musí přijmout vhodná opatření, aby se reálná spolupráce neomezila na prodej ropy.

HS: 1) pozitivní

V případě vytvoření vhodných platform pro optimální a inteligentní uplatnění Dohody lze doufat, že dojde k průmyslovému skoku, který přinese Íránu prosperitu.

S ohledem na text Dohody se zdá, že pro Írán byly vytvořeny vzácné podmínky, protože její text jasně informuje o přání čínské vlády předat Íránu znalosti a technologie v mnoha oblastech.

čínské společnosti nebudou čelit žádným překážkám ze strany čínské vlády, pokud se s íránskými společnostmi dohodnou na mechanismu přenosu znalostí a technologií. Správné využití ustanovení tohoto dokumentu proto může výrazně přispět k rozvoji země.

Pokud íránská vláda nepřijme vhodná opatření, budou zájmy Íránu omezeny pouze na stálý prodej ropy a jejích derivátů.

25. [Americký pohled na Dohodu](#)

květen 2021

Sejjed Rezá Taghví Nežád,²²
doktorand Univerzity Eláme
Tabátabájí

Shrnutí: Dohoda je pro USA zdrojem obav, protože Írán je nepřítel, Čína je konkurent a Dohoda zvyšuje jejich vliv a zároveň snižuje vliv USA v regionu. Podle jedné interpretace je Dohoda hrozbou pro USA, protože může spustit sérii událostí, které povedou k vítězství Číny v hegemonickém soupeření o moc s USA. Podle druhé interpretace nemá Dohoda žádný vliv na Čí vztahy a tudíž ani na USA.

HS: 1) pozitivní

USA má z Dohody obavy, protože

1. Írán považuje za svého nepřítele.
2. soutěží s Čínou o vliv ve světě.
3. v USA přišla nová vláda, která se snaží oživit JCPOA.
4. implikuje menší vliv USA v regionu a je hrozbou pro americké zájmy.

Podle některých amerických analytických reakcí Dohoda představuje rizika pro bezpečnost USA, protože

1. zlepšuje politicko-ekonomickou situaci Íránu a umožňuje mu se vypořádat s americkými sankcemi.
2. zvyšuje vliv Číny na region.
3. posiluje čínskou pozici v hegemonickém soupeření o moc s USA.

V nich se zároveň mluví o dominovém efektu hrozeb pro USA, který by mohla Dohoda vyvolat. Tento dominový efekt začal vylepšením íránské ekonomické situace a konfrontací amerických sankcí a mohl by skončit tak, že Čína vyhraje hegemonické soupeření o moc v mezinárodním systému proti USA.

Podle některých amerických analytických reakcí Dohoda nemá prakticky žádný vliv na Čí vztahy a tudíž není pro USA hrozbou. Hlavním argumentem pro toto stanovisko je, že podpis Dohody je ze strany Íránu a Číny převážně politickým nátlakem na USA, aby dělalo ústupky.

<p>26. Hodnocení čínského pohledu na strategickou spolupráci</p> <p>říjen 2021</p> <p>Ehsán Sádégh Číme,²³ specialista na čínskou problematiku</p> <p>Shrnutí: Dohoda má potenciál poznést ČÍ vztahy na bezprecedentní úrovni. Obě země usilují o změnu současné unipolární situace ve světě, kde má rozhodující slovo. Čína navzdory sankcím nakupuje IR ropu a její moc stále roste. Vliv na ČÍ vztahy mají mj. politický úadek EU a USA.</p> <p>HS: 1) pozitivní</p>	<p>Podpis Dohody a její následná implementace může posunout ČÍ vztahy na bezprecedentní úroveň za 50 let vzájemné diplomacie.</p> <p>Čína jako světová velmoc a Írán jako regionální velmoc jsou státy nezápadní a oba usilují o změnu současné unipolární situace, kdy ve světovém dění hraje jasný prim USA.</p> <p>Čína je blízkým spojencem Íránu a její moc v mezinárodním systému roste. To může být důležité pro Írán, který své speciální vztahy s Čínou vždy zdůrazňuje.</p> <p>Čína ukázala, že dokáže čelit západním unilaterálním protiíránským nátlakům například tím, že navzdory sankcím pokračuje v nákupu íránské ropy.</p> <p>Díky Dohodě se společné ČÍ zájmy ukážou ve svém pravém světle. Dohoda může zaplnit mezery v ČÍ vztazích a vylepšit je. Zároveň pomůže definovat společné silné zájmy a dále je posílit.</p>		<p>Čínský zájem o Írán vyvěrá z toho, že roste napětí mezi Washingtonem a Pekingem.</p> <p>Na aktuální čínsko-íránské sblížení měl nepřímý vliv i relativní úpadek americké moci, snížení konkurenceschopnosti západu proti jeho rivalům, politická a ekonomická krize EU, neshoda s Čínou ve strategických otázkách a otázce lidských práv, neschopnost EU dodržet závazky JCPOA vůči Íránu a úsilí rodících se sil o vyhranění se vůči trendům mezinárodní politiky.</p>
--	---	--	--

27. [Jsou USA připraveny dohodnout se na klauzuli 25 let starého iránsko-čínského dokumentu s Teheránem?](#)

leden 2022

rozhovor s Gholámálím Chošrou²⁴ - bývalým iránským vyslancem při OSN

Shrnutí: Čína má vysoké postavení v moderním technologickém a infrastrukturním know-how. Naopak Írán má pro Čínu strategický význam. Dohoda má v IR veřejném prostoru své zastánce i odpůrce. Je třeba více propagovat iránskou sinologii.

HS: 1) pozitivní

Čína má ve světě velmi vysoké postavení v moderních technologiích a infrastrukturního know-how, jako jsou silnice, přístavy, letiště a tunely.

To, že Írán vnímá Čínu pouze jako vyvažovací páku ve vztahu k západu, je mylná představa některých čínských think tanků. Íránu se však podařilo přesvědčit Čínu, že vztahy mezi zeměmi mají strategický význam.

Dokument, který podle jeho zastánců může být hnacím motorem hospodářského, politického a technologického rozvoje a prosperity Íránu a podle jeho odpůrců způsobí, že Írán spadne do klína Východu a bude zbaven výhod Západu.

V Íránu nemáme mnoho absolventů čínských univerzit ani čínské studijní instituty s potřebným zázemím. V poslední době začaly drobné aktivity. Já sám se po skončení své mise zástupce v OSN zaměřuji na studium, čtení a psaní o Číně.

<p>28. Borúdzerdí: Asociace íránsko-čínského přátelství se snaží řešit problémy aktivistů ze soukromého sektoru</p> <p>leden 2022</p> <p>Al'áedín Borúdzerdí,²⁵ šéf Asociace čínsko-íránského přátelství</p> <p>Shrnutí: Asociace Čí přátelství íránským obchodníkům zprostředkovává vztahy. Čí přátelství trvá od dob Hedvábné stezky, dnešní Čína je světovou ekonomickou a technologickou velmocí. Dohoda je pro Írán historickou příležitostí toho využít, důležitou roli ve vztazích hraje Teheránská komora (Atágh-e Tehrán). Současná Čí spolupráce je plná administrativních problémů, což je potřeba konzultovat s čínskými subjekty.</p> <p>HS: 1) pozitivní</p>	<p>Interakce mezi Teheránem a Pekingem v oblastech ekonomiky, politiky a kultury jsou za současné situace velmi důležité .</p> <p>Asociace Čí přátelství usiluje o řešení problémů a zprostředkování vztahů. Bude využívána obchodníky, byznysmeny a aktéry z privátního sektoru.</p> <p>Dlouhodobé Čí přátelství trvá od dob starověké hedvábné stezky.</p> <p>Čína hraje prim ve světové ekonomice a moderních technologiích. Írán by toho měl využít optimálně s ohledem na své vlastní zájmy.</p> <p>Dohoda je historickou příležitostí v Čí vztazích.</p>	<p>V Čí ekonomické spolupráci, zejména v komunikaci soukromého sektoru a obchodníků s Čínou se vyskytují problémy. Například jak implementovat dohody, projekty a bankovní záležitosti. To by mělo být vyřešeno konzultací s relevantními čínskými subjekty.</p>	<p>Asociace Čí přátelství usiluje o řešení problémů a zprostředkování vztahů. Bude využívána obchodníky, byznysmeny a aktéry z privátního sektoru.</p> <p>V Čí ekonomických vztazích je důležitá role Teheránské komory a prominentních a elitních soukromníků. Specializované komise Teheránské komory mohou probírat a analyzovat možnosti Dohody a účastnit se jí.</p>
---	--	--	---

29. [Poznámky k dohodě mezi Íránem a Čínou](#)

leden 2022

citovaný zdroj: *Dawn*

Shrnutí: Dohoda je záchranou pro mezinárodně izolovaný Írán. Čína bránila Írán během současných jaderných jednání ve Vídni. Dohoda může do Íránu přilákat investory navzdory sankcím.

HS: 1) pozitivní

Írán se chce zbavit svojí ekonomické a politické izolace způsobené americkými sankcemi. Za těchto okolností je Čí Dohoda záchranou pro Írán.

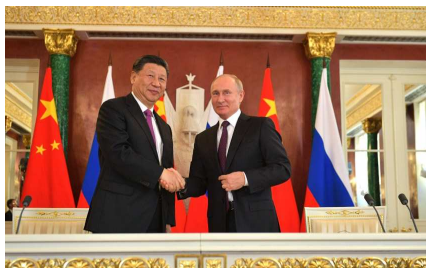
Během současných jaderných jednání ve Vídni Čína vždy bránila Írán.

Čí propojení může navzdory sankcím do Íránu přilákat investory.

30. [Zájmy Íránu jsou hříčkou Pekingu a Moskvy \(...\)](#)

leden 2022

rozhovor s Mohsenem Džalálúndem,²⁶ VŠ pedagog a analytik mezinárodních vztahů

Shrnutí: Írán spolupracuje s Čínou, protože nemá na výběr, detaily historické spolupráce s USA byly narozdíl od Dohody veřejně dostupné. Politika “pohledu na východ” v praxi neexistuje a pro národní zájem je potřeba prosperity, národní bezpečnosti a svobody ve vyvážené míře.

HS: 3) negativní (odvážná implicitní kritika nesvobody v Íránu, dívím se že prošlo cenzurou)

Žadonění Číny, aby koupila pašovanou ropu z Íránu s velkou slevou není politika “směřování na východ”.

Írán si vybral ke spolupráci Rusko a Čínu převážně kvůli nemožnosti obchodu se západem. Někteří lidé podléhají iluzi, že budoucnost patří východu.

Za současných sankčních podmínek je diskutabilní, jak může Čína nebo Rusko s Íránem spolupracovat.

Rúháního i Ra'ísiho vlády byly kritizovány za zatajování obsahu strategické dohody mezi Ruskem a Íránem a ČÍ Dohody. To posiluje podezření, že dohody slouží ke kolonizaci a využívání Íránu Čínou a Ruskem.

Dohoda o přátelství mezi USA a Íránem z roku 1955 byla od své ratifikace zveřejněna. Kdyby nebyla zveřejněna, neprošla by amer kongresem. Na webu amer mzv je dodnes dostupná se všemi detaily, provizemi a odstavci.

V praxi íránské zahraniční politiky neexistuje žádná velká strategie vyhranění se vůči východu nebo západu.

Nelze věřit Rusku ani Číně v jejich deklarované motivaci ke spolupráci, stejně jako se nedá věřit USA.

“Národní zájem” jakékoli země je založen na třech hlavních principech: národní bezpečnost, prosperita a svoboda. Každá země světa musí držet tyto tři principy vyvážené. Pokud jeden přesahuje ostatní, národní zájem zákonitě opadá. Pokud se podíváme na Severní Koreu, národní bezpečnost zcela razantně převýšila svobodu a prosperitu. To postupně vedlo k úplné izolaci S. Korey a dnes izolovaný režim sotva přežívá. Naopak například v Japonsku či J. Koree se tyto tři principy podařilo vyvážit a můžeme vidět, že Národní zájem těchto zemí roste.

31. [Íránské jádro: Nejasná hra Pekingu](#)

leden 2022

citovaný zdroj: *La Croix*

Shrnutí: Dohoda obsahuje spolupráci ekonomickou i vojenskou, je přímým ohrožením amerických zájmů, Čína hlavní obchodním partnerem Íránu od r. 2009. Peking zaujímá nejasný postoj k IR jadernému programu, zdráhá se do IR prodávat vojenský letadla, současný IR režim je na Číně diplomaticky závislý, Čí vztahy jsou nevyvážené, Čína využívá IR současné izolace Íránu ve svůj prospěch.

HS: 3) negativní (i když se vzhledem ke kvantitě pozitivních a negativních výpovědí může na první pohled zdát, že jde spíše o neutrální článek, podle obsahu je evidentní, že negativní je v tomto případě přílehavější hodnotící stanovisko)

Dohoda je známá jako *Pakt lva a draka*.

Dohoda je velmi přímým ohrožením amerických zájmů v regionu.

Roku 2014 se Írán stal třetím největším kupcem čínských zbraní.

Čínský šéf diplomacie odsoudil unilaterální americké sankce proti Íránu jako "politickou manipulaci" s lidskými právy a "zasahování do vnitrostátních záležitostí".

Jaderná krize omezila obchodní vazby Íránu s Evropou a Spojenými státy téměř na nulu a byla nahrazena Čínou, prvním obchodním partnerem od roku 2009.

Peking zaujímá nejasný postoj k rostoucí jaderné proliferaci Íránu.

Čína se zdráhá Íránu prodávat citlivé vybavení jako např. vojenská letadla, aby neporušila svoje vztahy s ostatními zeměmi s KSA a UAE a aby se nevystavila americkým sankcím. Pro současný Írán je spolupráce s Čínou poslední záchranou.

Čí vztahy zůstávají nevyvážené ze své podstaty. Z Čínské perspektivy je Dohoda součástí pragmatické politiky diverzifikace energetických zdrojů. Mezitím IR usiluje o vztahy s Čínou kvůli své diplomatické a ekonomické izolaci.

Navzdory americkým sankcím Čína za poslední měsíc zvýšila nákup IR ropy na ~700 barelů denně. Nejde o oficiální nákup, ale IR ropa je do Číny importována přes zprostředkovatelské státy jako Omán, UAE nebo Malajsie. Jde především o směnu výrazně zlevněné ropy za čínské zboží. Čína je velmi pragmatická ve využití íránských slabín.

Dohoda pokrývá celou řadu oblastí, jako je energetika, bezpečnost, infrastruktura a komunikace. Zahrnuje však i část vojenské spolupráce, společná cvičení, vývoj zbraňových systémů a účast zpravodajských služeb.

32. [Biden nemůže ignorovat rostoucí vztahy Íránu a Číny](#)

únor 2022

citovaný zdroj: *Foreign Policy*
Bradley Bowman, vrchní ředitel
Centra pro vojenskou a politickou
moc při Nadaci na obranu
demokracií a Zane Zovak, analytik
Nadace na obranu demokracií

Shrnutí: Čínské investice sníží efektivitu amerických sankcí a posílí íránskou ekonomiku. Dohoda je bezpečnostní hrozbou pro USA a naopak bezpečnostním úspěchem pro Írán. Nezveřejnění Dohody je logické.

HS: 1) pozitivní

Rostoucí čínské investice do Íránu sníží efektivitu amerických sankcí.

Velká část Dohody se soustředí na ekonomickou a diplomatickou spolupráci, ale byla by chyba ignorovat její bezpečnostní důsledky. Bidenova administrativa musí udělat několik okamžitých kroků.

Čínské investice budou ekonomickým stimulem pro Írán a zvýší jeho příjmy. Teherán velkou část z těchto příjmů investuje do svého raketového arzenálu a dronů, pokročí se svým nukleárním programem a podpoří spojenecké vojenské skupiny v regionu a ve světě.

Rozvoj čínské vojenské spolupráce zásadně zvýší íránský potenciál v dlouhodobém horizontu. Pokud Írán získá od Číny obranný arzenál, bude moci lépe bránit svá jaderná zařízení. To ho přiblíží k získání jaderné zbraně.

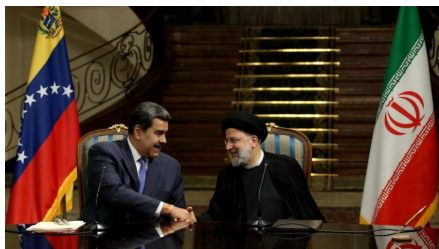
Není náhodou, že detaily bezpečnostní spolupráce nebyly zveřejněny. Čína má dobré důvody svoji spolupráci s Íránem na oko podhodnocovat, Čína totiž buduje vztahy se státy GCC, a pomoc íránské armádě by jí v tom nepomohla.

<p>33. Pohled na Dohodu k prvnímu výročí</p> <p>červen 2022</p> <p>Sejjed Háméd Hosejní,²⁷ doktorand mezinárodních vztahů</p> <p>Shrnutí: Spolupráce s Čínou je jedinou realistickou vyhlídkou pro Írán. Dohoda je oboustranně výhodná, dosud však nebyl osatartován žádný velký projekt a nejedná se o žádný velký přelom, Írán potřebuje větší investice. Číně v investicích brání krom amerických i IR vnitrostátní politika.</p> <p>HS: 3) negativní</p>	<p>Vzhledem k množství potřebných investic do ropného sektoru a absenci západních investorů je Čína jako obchodní partner jedinou realistickou volbou pro současný Írán.</p> <p>Konzervativci v Íránu tvrdí, že Dohoda je oboustranně výhodná pro Čínu i Írán. Podle nich je Čína pro sankcionovaný Írán přirozenou volbou a Írán je pro Čínu zárukou přísunu ropy a plynu, i kdyby se USA rozhodlo omezit Č přístup ke globálnímu obchodu s ropou a plynem skrz sankce a další prostředky.</p>	<p>Ačkoli ropa a plyn hrají zásadní roli v dlouhodobém úspěchu Dohody, dosud nebyl odstartován žádný velký projekt na zpracování ropy či plynu pod záštitou Dohody.</p> <p>za minulou dekádu byl průměrný roční obchod mezi Íránem a Čínou zhruba 30 mld. USD. Dohoda, která avizuje obrat 400 miliard během následujících 25 let, v kontextu těchto cifer není velkým úspěchem.</p> <p>IR ministr ropy Džavád Oudží se nechal slyšet, že v rámci Dohody Čína v následujících 8 letech investuje 15 - 20 mld. USD do projektů na zpracování ropy a plynu. I kdyby to byla pravda, je to o hodně nižší částka, jaká je pro IR ropný průmysl potřeba podle IR státníků.</p> <p>Americké sankce nejsou pro čínské investice jediným problémem. Čína potřebuje ujištění, že nacionalistická ekonomická politika, podporovaná Chámeneím, nebude překážkou pro Č investice. Podle rozvojového plánu z roku 2005 na dalších 20 let totiž Írán klade důraz na soběstačnost a zmenšení závislosti na vývozu ropy.</p> <p>Aby Írán přestal vyvážet ropu a plyn je přinejmenším nepravděpodobná vyhlídka. Pro Čínu je za současných okolností nemožné se podílet na IR petrochemické produkci. IR koncept soběstačnosti a chaotická politika Teheránu způsobují, že Čína potřebuje větší transparentnost a ujištění o jejich investicích v Íránu.</p> <p>Jednou z největších překážek pro Č investory je odpor, jakému čelí mezi IR veřejností a umírněným reformistickým hnutím. I největší optimisté v Teheránu se shodnou na tom, že aby Čína mohla rozsáhle investovat do IR petrochemického průmyslu, sankce by se musely o dost uvolnit. Čínské energetické společnosti nejsou zcela nezávislé a mají západní dodavatele, kteří jim dodávají logistiku.</p>	<p>To, jestli Čína dostojí svých závazků investovat do Íránu, ukáže čas.</p>
---	---	--	--

34. [Význam íránských dlouhodobých strategických dohod](#)

červenec 2022

citovaný zdroj: *Independent Arabic*

HS: 4) zanedbatelné

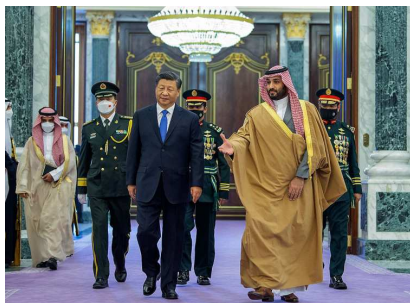
Írán využívá strategických dohod ke zvýšení svého vlivu v mezinárodní politice.

Írán Dohodou porušuje svoji politiku “ani západ, ani východ”.

35. [Dvě velké cesty pro íránské představitele po prohlášení Číny a GCC](#)

prosinec 2022

Kúrúš Ahmadí²⁸ - bývalý diplomat

Shrnutí: IR představa o vztazích s Čínou je nesprávná a neopětovaná. Si Ťin-Pching zaútočil na územní celistvost Íránu a degradoval jeho pozici. Čínský obchod s IR je zlomkem obchodu s GCC. Čínské diplomatické útoky na Írán by bylo za normálních okolností třeba opětovat, ale za současné situace se to nedoporučuje.

HS: 3) negativní (velmi kritický, místy dost trefný článek)

O tom, že představa íránského režimu o strategických vztazích s Čínou je nesprávná, nebylo nikdy pochyb. Čínský režim podobné představy nikdy neměl.

Si Ťin-Pching v Saúdské Arábii podpořil GCC v útoku na územní celistvost Íránu a v “řešení íránské jaderné otázky”. Označil aktivity Íránu v regionu za destabilizující. Spojil Írán s podporou teroristických a sektářských ozbrojených organizací a vyzval k prevenci šíření íránských balistických zbraní a dronů.

Čína má s Íránem jasný a otevřený konflikt.

Čínský export za rok 2021 činil 3,36 bilionu \$, z toho pouhých 8,3 miliard \$ směřovalo do Íránu, tedy necelé promile. Mezitím je hodnota obchodu mezi Čínou a GCC 230 miliard \$, což zahrnuje i 40% celkového importu ropy do Číny. Jak by tedy Čína mohla mít s Íránem “strategické partnerství”?

Společná prohlášení Číny a GCC obsahují pesimistické vyhlídky na budoucnost Íránu a degradojí jeho pozici v regionu.

Na jedné straně taková nestoudná agrese jako výroky Si Ťin-Pchinga na území KSA obvykle vyžaduje přiměřenou reakci v podobě útoku na čínské zájmy na Tchaj-wanu, v Tibetu, Jihočínském moři, útlaku ujgurských muslimů atd.

Na druhé straně Islámská republika čelí problémům doma a je terčem rozsáhlé

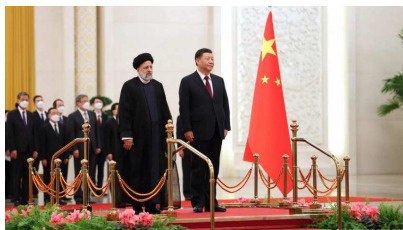
		<p>kritiky v zahraničí a je pravděpodobná další konfrontace se Západem ohledně jaderného programu, naši představitelé se pravděpodobně ocitnou v situaci, kdy budou nuceni se neprojevat.</p> <p>Dosavadní přístup ministerstva zahraničních věcí naznačuje volbu druhé cesty. Ministr zahraničních věcí Islámské republiky na Twitteru, aniž by se zmínil o Číně a společných prohlášeních, pouze uvedl, že "nemáme s nikým žádný spor" ve vztahu k územní celistvosti.</p> <p>Čínský velvyslanec nebyl předvolán na ministerstvo zahraničních věcí a nebyly proti němu vzneseny žádné námitky, ale "dostavil se" na ministerstvo zahraničních věcí a úředník třetí úrovně (asistent ministra bez uvedení jména) s ním hovořil a vyjádřil se pouze k útoku na územní celistvost Íránu.</p> <p>Vyjádřil "nespokojenost" a o dalších obviněních pomlčel. Mezitím však panovalo zásadní stanovisko, že akce Číny byla jmenovitě a podpisem důrazně odsouzena a návštěva čínského místopředsedy vlády v Teheránu byla pozastavena a její uskutečnění bylo podmíněno nápravou čínských postojů.</p>	
--	--	---	--

<p>36. Borúdžerdí: Nejsme spokojeni s rychlostí a postupem implementace dokumentu o 25leté spolupráci s Čínou</p> <p>leden 2023</p> <p>Al'áedín Borúdžerdí,²⁹ šéf Asociace čínsko-iránského přátelství</p> <p>Shrnutí: Čí vztahy jsou na vzestupu, Č se podílela na výstavbě IR metra. Čína může nabídnout technologické know-how a Írán je zásadní pro BRI, otevření Č konzulátu v Bandar Abbásu bylo velmi důležitým krokem. Dohoda se však implementuje pomalu, SiŤin Pching v KSA měl používat "Perský záliv", Čína nepodpořila teritoriální integritu Íránu a zálivových ostrovů.</p> <p>HS: 2) neutrální (i když se vzhledem ke kvantitě pozitivních a negativních výpovědí může na první pohled zdát, že jde spíše o pozitivní článek, podle obsahu je evidentní, že neutrální je v tomto případě přílehavější hodnotící stanovisko)</p>	<p>Technologický vývoj v souvislosti s koronavirem zefektivnil Čí výměnu turistů.</p> <p>Čí vztahy měly od Islámské revoluce vždy tendenci růst.</p> <p>Čína se velkou mírou zasloužila o výstavbu IR metra.</p> <p>Čína by mohla Íránu pomoci v oblastech těžařské infrastruktury, rychlovlaků, e-vozidel, solárních elektráren.</p> <p>Geografická poloha Íránu je stěžejní pro implementaci BRI. Železnice z jihu na sever země budou významná jak pro Č, tak pro Í.</p> <p>Otevření Č konzulátu v Bandar Abbásu bylo velmi důležitým krokem, umožňuje obchodní výměnu na "mořské hedvábné stezce", zprostředkovává Č turistický ruch v zemi a ukazuje Č ochotu zvýšit spolupráci s Í.</p>	<p>Al'áedín Borúdžerdí: Nejsme spokojeni s rychlostí a průběhem implementace dokumentu o 25leté spolupráci mezi Íránem a Čínou a domníváme se, že kroky by měly být podnikány mnohem rychleji.</p> <p>Během návštěvy Si Ťin-Pchinga v KSA se mělo používat označení "Perský záliv".</p> <p>Čína nepodpořila teritoriální integritu zálivových ostrovů s Íránem, tak jako Írán ve věci Taiwanu.</p>	<p style="text-align: right;">علاءالدين بروجردی 29</p>
--	---	--	--

37. [Názor čínských expertů na návštěvu prezidenta Ra'ísího v Pekingu](#)

únor 2023

citovaný zdroj: *Al-Araby Al-Jadeed*

shrnutí: Cesta Ra'ísího do Číny bude mít velký politický a ekonomický dopad a má uvolnit Čí napětí po Č návštěvě v KSA, kde zpochybnila IR vlastnictví ostrovů v Hormuzském průlivu.

HS: 1) pozitivní

Čína a Írán se během prezidentské návštěvy dohodnou na plánu k vývoji společných mechanismů k implementaci Dohody, zejména pak po období stagnace způsobené pandemií koronaviru.

Návštěva přišla v kritickém období pro obě země, protože Čína čelí velkým výzvám ve vztahu k USA, obzvláště po "balónové krizi" a Írán je sankcionovaný a pod nátlakem západu.

Pozvánka Ra'ísího do Číny má uvolnit napětí a podtrhnout čínskou podporu IR teritoriální integrity

Čína uvolnila proticovidová opatření, což bude mít zásadní vliv na její ekonomický růst a konec jednání o IR jádru zhoršilo ekonomickou situaci Íránu, takže zesílení vztahů obou zemí je vzájemně prospěšné.

Čína je největším íránským obchodním partnerem a důležitým zdrojem investic, stejně jako hlavní kupec íránské ropy.

Teherán a Čína mají společný zájem obcházet amer sankce. Ra'ísí tedy pravděpodobně podpoří Čínu v používání yuanu na vzájemný obchod.

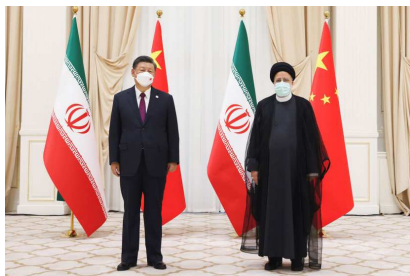
Návštěva bude zásadním krokem k implementaci Dohody, obzvláště po dlouhé pauze způsobené koronavirem.

Čí vztahy čelí krizi po výročí Si Ťin-Pchinga na půdě KSA o ostrovech v Zálivu. Ty byly pro Teherán velkou ranou.

38. [Hlavní problémy rozšiřování vztahů mezi Íránem a Čínou](#)

únor 2023

citovaný zdroj: *AI-Džazíra*

Shrnutí: Č a IR spolupracují v oblasti jádra a regionální bezpečnosti. Návštěva Ra'ísího do Číny nezvrátí fundamentální faktory, které omezují Čí spolupráci - sankce a nepokoje v Íránu. GCC nabízí stabilnější a výdělečnější prostředí pro Č investice. Čína upřednostňuje vztahy s GCC a USA před Íránem.

HS: 3) negativní

Čína a Írán podepsaly společné prohlášení, v němž kritizují pokusy některých vlád o "politizaci aktivit IAEA v Íránu".

Čína a Írán se zavázaly spolupracovat v zajištění regionální bezpečnosti a v boji proti terorismu.

Návštěva Ra'ísího do Číny nezmění žádný z "fundamentálních faktorů", které omezují Čí spolupráci.

Největším problémem jsou sankce, nepokoje a protesty v Íránu a legální problémy pro čínské investory.

Mezitím sousední země jako KSA a GCC nabízí stabilnější a výdělečnější prostředí pro investice.

Peking je ochotný rozvíjet vztahy s Teheránem, dokud to nepoškodí jeho vztahy s dalšími BV zeměmi či USA.

Si Ťin-Pching se vyzval k IR zrušení sankcí vůči USA.

<p>39. Po Japonsku se íránským mléčným výrobkům otevřely dveře v Číně</p> <p>únor 2023</p> <p>citace IR ministra zemědělství Sejjeda Džaváda Sádátínežáda³⁰</p> <p>Shrnutí: IR delegace v Č podepsala řadu dohod. Mezi nimi i zásadní zemědělské dohody, které otevřely cestu íránským zemědělským produktům na velký čínský trh. Hlavní produkty na export do Číny jsou nově mléčné výrobky a jablka. Byla řeč o mechanizaci zemědělství a Č projevila zájem o IR průmysl.</p> <p>HS: 1) pozitivní</p>	<p>Během návštěvy Ra'ísiho v Číně bylo podepsáno mnoho zemědělských dohod, nejdůležitější z nich je export mléčných výrobků a jablek do Číny. Zároveň byla řeč o exportu citrusů, medu a vody, což íránským zemědělským produktům umožnilo proniknout na velký čínský trh.</p> <p>Bylo podepsáno 20 MoU v oblastech technologií, prostředí, obchodu, intelektuálního vlastnictví, exportu, zdravotnictví, médií, sportu, kulturního dědictví a zemědělství.</p> <p>Dále se mluvilo o mechanizaci a technologickém vývoji zemědělství.</p> <p>Čína projevila zájem o IR rybářský průmysl.</p> <p>Úspěšné bylo šlechtění rýže slanou vodou a diskuze o výzkumu semen v Číně.</p>		
--	--	--	--

40. [Motivy a cíle strategické dohody](#)

únor 2023

Ghafúr Karímí,³¹ expert na politické otázky

Shrnutí: Čína je vhodným partnerem pro rozvoj infrastruktury Íránu. Čínská politika dnes obecně uplatňuje politiku uzavírání strategických dohod. Vojenská Čí spolupráce by měla být snížena a ekonomická zvýšena.

HS: 2) neutrální (spíše historický, objektivní článek)

Díky tomu, že Čína nedbá na americké sankce v oblasti nákupu ropy a díky svému silnému průmyslu a ekonomice, může být vhodným partnerem pro rozvoj infrastruktury Íránu.

Bezpečnostní a vojenské aspekty spolupráce obou zemí by měly být sníženy a politická a hospodářská spolupráce by měly být nejdůležitější.

Od roku 1949 do současnosti se Čína změnila politiku společenství na politiku nezávislosti a politiku nezávislosti na politiku uzavírání dohod o spolupráci s jinými zeměmi.